

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/407/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1211230863
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kriváňová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2012:1211230863.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: M. A. Q., Q..J..H., D.H.: XX XX XX XX, Ú. R.. Č.. X, B., zast. advokátom: Mgr. Tomáš Kušnír s.r.o., IČO: 36 613 843, Údernická ul. č. 5, Bratislava, proti odporcovi: V. B., Z.. XX.XX.XXXX, K. B. O. R.. Č.. X, B., prechodne bytom Z. R.. Č.. XX, B., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: I. na H. H. Q. O., D.: XX XXX XXX, V. R.. Č.. XX, X., zast. advokátom: JUDr. Igor Šafranko, ul. Sovietskych hrdinov č. 163/66, Svidník, o zaplatenie istiny 698,70 eur s príslušenstvom, na odvolanie vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II zo dňa 14. septembra 2012, č. k. 15C 122/2012-60, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

Vedľajší účastník je povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 40,03 eur k rukám právneho zástupcu navrhovateľa, do troch dní.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením zastavil konanie, odporcovi proti navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal a zároveň nepriznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania a navrhovateľovi vrátil súdny poplatok vo výške 34,87 eur, prostredníctvom Daňového úradu Bratislava. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 96 O.s.p. a vecne späťvzatím návrhu navrhovateľom pred začatím pojednávania, z dôvodu ktorého konanie vo veci samej zastavil. Rozhodnutie o trovách konania odporcu odôvodnil právne ust. § 146 ods. 2 veta prvá a ust. § 151 O.s.p. a vecne tým, že v súlade s uvedenými zákonnými ustanoveniami by odporca a vedľajší účastník na jeho strane mali právo na náhradu trov konania, nakoľko však odporcovi žiadne trovy nevznikli a ani nepodal návrh na náhradu trov konania, súd mu ich náhradu nepriznal. V dôvodoch svojho rozhodnutia ďalej uviedol, že vychádzajúc zo zásady úspešnosti so zreteľom na výsledok konania v prípade vedľajšieho účastníka boli splnené predpoklady na priznanie trov, ktoré mu v konaní vznikli, keďže v konaní vystupoval na strane úspešného odporcu, nakoľko však dospel k záveru, že trovy ním vyčíslené a spočívajúce v trovách, ktoré vznikli na jeho právnom zastúpení nie je možné považovať za účelne vynaložené trovy, ich náhradu mu nepriznal. Poukázal na skutočnosť, že vedľajší účastník je I. na H. H. Q. O. podľa § 25 zák. č. 250/2007 Z. z., v zmysle ktorého je účelom zriadenia takejto právnickej osoby, okrem iného podávanie návrhov na začatie konania na správnom orgáne, alebo na súde vo veci ochrany práv spotrebiteľov, účasti v konaní v procesnom postavení účastníka konania a tiež zastupovanie spotrebiteľa v konaniach pred štátnymi orgánmi o uplatňovaní jeho práv, vrátane náhrady ujmy spôsobenej porušením práv spotrebiteľa na základe plnomocenstva s tým, že predpokladom pre zápis združenia je aj to, že aktívne pôsobí v oblasti ochrany spotrebiteľov po dobu najmenej dvoch rokov (§ 25 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z.) a z týchto oprávnení združenia vyplýva aj požiadavka, aby združenie bolo spôsobilé bez toho, aby muselo byť zastúpené advokátom poskytovať aktívnu pomoc spotrebiteľovi, a to vrátane kvalifikovanej právnej pomoci s tým, že kvalifikovanosť združenia oprávneného na zastupovanie účastníka konania (spotrebiteľa) vyplýva nielen z požiadaviek podmieňujúcich zápis združenia do zoznamu oprávnených osôb na vykonávanie z tejto činnosti, ale aj z ďalších právnych úprav (oprávnenia vyplývajúce z § 10 zák. č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri

finančných službách na diaľku, § 10 zák. č. 128/2002 Z.z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa), pričom reálne naplnenie dikcie zákona a s tým súvisiace dostatočne kvalifikované personálne a materiálne zabezpečenie v prípade vedľajšieho účastníka v prejednávanej veci je zrejme aj z jeho základných dokumentov a obsahu jeho internetovej stránky (<<http://www.wix.com/oz-hoos/hoos/>>), na ktorej ponúka svoje služby spotrebiteľom. Súd prvého stupňa ďalej vo svojom rozhodnutí uviedol, že uvedenému zodpovedajú aj verejne dostupné stanovy vedľajšieho účastníka, jeho cieľové aktivity, ako aj to, že na svojej stránke umiestnil v elektronickej podobe aj viacero spravidla vzorových podaní na súd, a to napríklad žaloby proti spoločnostiam X., X. T. Q. G., ako aj vzorovú žalobu proti F. Q. Q. J. o náhradu škody a žalobu proti správcovi bytového domu o zdržanie sa výkonu činnosti a primerané zadosťučinenie, pričom vo všetkých týchto žalobách vedľajší účastník zadefinoval svoje procesné postavenie ako navrhovateľ (prípadne spolu so spotrebiteľom), alebo ako zástupca navrhovateľa - spotrebiteľa, čomu zodpovedá aj skutočnosť, že podľa aktuálnych údajov v registri združení, za vedľajšieho účastníka, je okrem iných oprávnená konať navonok aj P. D. Š.. Poukázal na skutočnosť, že síce takéto združenie na ochranu spotrebiteľa, ktoré vzniklo práve na to, aby poskytovalo predovšetkým právnu pomoc spotrebiteľom (a jeho registrácia tým bola podmienená), sa môže v postavení vedľajšieho účastníka konania dať zastúpiť v konaní advokátom (podľa čl. 2 Ústavy Slovenskej republiky), avšak náhradu za takéto zastúpenie v prípade subjektu, ktorý vznikol práve z dôvodu, aby účastníka konania (spotrebiteľa) v konaní zastupoval, nemožno považovať za účelne vynaložené náklady pre účely náhrady trov konania v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p., resp. § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu v časti výroku, ktorým súd prvého stupňa rozhodol o trovách konania vedľajšieho účastníka podal v zákonnej lehote odvolanie vedľajší účastník a navrhol uznesenie v napadnutej časti zmeniť a priznať mu náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania v sume 181, 82 eur. Vo svojom odvolaní uviedol, že úvahy súdu prvého stupňa, ktorými odôvodnil svoje rozhodnutie (vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka) okrem toho, že podporujú hospodárske záujmy inkasnej spoločnosti a blokujú povinnosť SR podľa čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ, nemajú oporu v zákone, keďže zo spisu bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že spotrebiteľa pred inkasnou spoločnou zachránili a z postavenia združenia a jeho reálnych možností bez akýchkoľvek pochybností vyplýva tiež, že početnú úspešnosť pri záchrane tisícok spotrebiteľov dosiahli iba vďaka spolupráci s dvoma advokátmi, ktorí vedľajšieho účastníka zastupujú. Poukázal na skutočnosť, že porovnaním tisícok rozhodnutí z jednotlivých krajov Slovenskej republiky je nepochybné, že súdom v Bratislave úspešnosť pri ochrane spotrebiteľov prekáža, keďže bratislavské súdy im náhradu trov konanie nepriznávajú, čím podporujú dodávateľov a inkasné spoločnosti, aby bez akéhokoľvek rizika zaplavovali súdy desaťtisícami formulárových žalôb, v ktorých iba menia označenie svojho právneho predchodcu pri inkasných spoločnostiach, označenie spotrebiteľa číselné parametre uplatnených nárokov. Vedľajší účastník vo svojom odvolaní poukázal na absolútne prevažujúcu judikatúru ostatných krajských súdov, z ktorých podľa jednotlivých senátov poukázal, napríklad na rozsudok Krajského súdu Nitra, sp. zn. 9Co/172/2012 zo dňa 23.08.2012, uznesenie KS Nitra, sp. zn. 25C/179/2012 zo dňa 31.07.2012, uznesenie Krajského súdu Trenčín zo dňa 18.07.2012, sp. zn. 17Co/220/2012, uznesenie KS Banská Bystrica zo dňa 30.07.2012, sp. zn. 13Co/193/2012, sp. zn. 13Co/200/2012 zo dňa 08.08.2012, sp. zn. 14Co/240/2012 zo dňa 20.06.2012, sp. zn. 15Co/92/2012 zo dňa 10.05.2012, sp. zn. 16Co/186/2012 zo dňa 28.06.2012, sp. zn. 17Co/87/2012 zo dňa 25.04.2012 (?), sp. zn. 41Cob/99/2012 zo dňa 27.06.2012, ďalej uznesenia Krajského súdu Košice, sp. zn. 2Cob/104/2012 zo dňa 29.06.2012, sp. zn. 3Co/79/2012 zo dňa 29.06.2012, sp. zn. 5Co/102/2012 zo dňa 19.04.2012, sp. zn. 9Co/59/2012 zo dňa 30.04.2012, sp. zn. 1Co/78/2012 zo dňa 13.06.2012, sp. zn. 9Co/96/2012 zo dňa 24. 5. 2012, sp. zn. 9Co/106/2012 zo dňa 31.07.2012, uznesenia KS Prešov, sp. zn. 1Co/8/2012 zo dňa 31.05.2012, sp. zn. 2Co/16/2012 zo dňa 23.02.2012, sp. zn. 5Co/63/2012 zo dňa 22.05.2012, sp. zn. 6Co/16/2012 zo dňa 31.05.2012, sp. zn. 8Co/21/2012 zo dňa 21.05.2012, sp. zn. 9Co/37/2012 zo dňa 16.05.2012, sp. zn. 10Co/56/2012 zo dňa 06.07.2012, sp. zn. 12Co/9/2012 zo dňa 29.05.2012, sp. zn. 13Co/47/2012 zo dňa 10.07.2012, sp. zn. 14Co/37/2012 zo dňa 27.08.2012, sp. zn. 17Co/60/2012 zo dňa 15.05.2012, sp. zn. 18Co/16/2012 zo dňa 23.02.2012, sp. zn. 19Co/13/2012 zo dňa 03.04.2012, sp. zn. 20Co/53/2012 zo dňa 31.05.2012 a rozsudky KS Prešov, sp. zn. 16Co/33/2012 zo dňa 16.04.2012, 11Co/37/2012 zo dňa 07.06.2012, sp. zn. 7Co/36/2012 zo dňa 21.06.2012, sp. zn. 3Co/26/2012 zo dňa 23.05.2012, sp. zn. 1Co/27/2012 zo dňa 30.05.2012 a vo svojom odvolaní citoval odôvodnenia ním vybraných rozhodnutí.

Navrhovateľ vo svojom vyjadrení k odvolaniu vedľajšieho účastníka uviedol, že navrhuje uznesenie prvostupňového súdu v napadnutej časti potvrdiť z dôvodu jeho vecnej správnosti a zároveň si uplatnil trov, ktoré mu vznikli v odvolacom konaní. Poukázal na skutočnosť, že cieľom I. na H. H. Q. O.

je kolektívna ochrana spotrebiteľov, podávanie žalôb podľa zákona o ochrane spotrebiteľa (§ 3 ods. 5 zákona číslo 250/2007 Z.z.), zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov z pozície vedľajšieho účastníka (§ 93 ods. 2 O.s.p.) s tým, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, keďže podľa údajov registrácie Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, samotné združenie má vo svojich radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie a podľa § 25 zák. č. 250/2007 Z. z. má možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva s tým, že tieto právne závery ustálil aj Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí sp. zn. 5Co/26/2012 a v rozhodnutí pod sp. zn. 3Cob/259/2011, v ktorých náhrada trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi priznaná nebola a právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je neúčelné a nadbytočné. Navrhovateľ ďalej uviedol, že z jeho vlastnej skúsenosti má vedomosť o tom, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania, z čoho je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania, združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávanej príhode, navyše vedľajší účastník viaceré procesné podania nadbytočne opakuje, bez uvedenia nových, významných skutočností, vzťahujúcich sa na predmet sporu, čím konanie predlžuje a navyšuje trovy konania s tým, že rovnaký právny názor vyjadril aj Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí sp. zn. 6Co/141/2012. Poukázal na to, že uvedenú činnosť by malo byť schopné účelne zabezpečiť samotné združenie a jeho paušálny vstup pri zastúpení advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia, na čo poukázal vo svojom rozhodnutí aj Krajský súd v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/91/2012. Z generálnej plnej moci, ktorú združenie udelilo právnomu zástupcovi vyplýva, že advokát má vykonávať úkony právnej služby bez ďalšieho konkrétneho pokynu združenia a preto je tu dôvodná pochybnosť, či samotný vedľajší účastník má vôbec vedomosť o tom, že do predmetného konania vstúpil, čím nemohlo dôjsť k naplneniu podstaty úkonu právnej služby príprava a prevzatie, vrátane prvej porady s klientom. Z uvedených dôvodov navrhovateľ trovy konania vedľajšieho účastníka nepovažoval za trovy účelne vynaložené na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 O.s.p., nakoľko Združenie v predmetnom konaní nevystupuje ako splnomocnený zástupca odporcov, ktorí o jeho vstupe do konania nemajú žiadnu vedomosť (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 13Co/35/2012, sp. zn. 13Co/36/2012) s tým, že nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi nedochádza k porušeniu základných práv na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa článku 47 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, keďže tieto trovy konania neboli účelne vynaložené a neboli ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania (rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 16Co/100/2012 a nález Ústavného súdu SR II. ÚS78/2003). Navrhovateľ mal za to, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania a na túto skutočnosť je povinný súd prihliadať a reflektovať použitím ustanovenia § 150 O.s.p. a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať a poukázal na právny názor vyslovený Krajským súdom v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 13Co/105/2012 a sp. zn. 16Co/100/2012 a na nález Ústavného súdu SR II. ÚS78/2003. Navrhovateľ poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 13Co/150/2012, sp. zn. 16Co/100/2012, sp. zn. 17Co/91/2012, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 13Co/35/2012, 13Co/36/2012, 13Co/40/2012, v ktorých bol vyslovený obdobný právny záver k otázke vedľajším účastníkom (I. na H. H. Q. O.) uplatňovaných trov konania. Uviedol, že vedľajší účastník sa na jednej strane prezentuje ako organizácia na ochranu spotrebiteľov, na druhej strane však jeho urputnú snahu o predloženie prejudiciálnych otázok na Súdny dvor Európskej únie ohľadom nároku Združenia na ochranu spotrebiteľa na náhradu trov konania, navodzuje dojem ochrany svojich záujmov, z dôvodu ktorého návrh vedľajšieho účastníka na predloženie prejudiciálnej otázky považuje za nedôvodný, účelový, nakoľko prisúdenie náhrady trov konania patrí jednoznačne do právomoci vnútroštátneho súdu.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti je vecne správne.

V posudzovanej veci si navrhovateľ, na ktorého bola postúpená pohľadávka, ktorá je predmetom sporu z obchodnej spoločnosti O. C. Q., T. Q., uplatnil voči odporcovi nárok na zaplatenie istiny 698, 70 eur s príslušenstvom.

Z obsahu spisu vyplýva, že I. na H. H. Q. O., V. R.. Č.. XX, X. (Ď. D. „), zastúpeného advokátom JUDr. Igorom Šafrankom, dňa 29.02.2012 súdu prvého stupňa oznámilo, že na strane odporcu vstupuje do konania ako vedľajší účastník, požiadal o zaslanie návrhu na začatie konania s prílohami a navrhol priznať náhradu trov konania. Podaním zo dňa 24.08.2012 vzniesol vedľajší účastník námietku premlčania, vyčíslil trovy, ktoré mu vznikli a navrhovateľ svojim písomným podaním zo dňa 12.09.2012 zobral návrh na začatie konania v celom rozsahu späť, navrhol zastavenie konania, vrátenie súdneho poplatku a zároveň sa vyjadril k otázke náhrady trov konania vedľajšieho účastníka.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p., ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Z dikcie citovaného ustanovenia vyplýva, že o možnosti vstupu do konania ako vedľajšieho účastníka takej právnickej osoby, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu (za ktorý sa podľa poznámka 10a považuje aj zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov), je účinné od 15. 10. 2008 a bolo zavedené do Občianskeho súdneho poriadku zákonom č. 384/2008 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Cieľom novej právnej úpravy podľa dôvodovej správy k tomuto zákonu, bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu, ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia.

Právo spotrebiteľov združovať sa spolu s inými spotrebiteľmi v združeniach a prostredníctvom týchto združení v súlade so zákonom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov, ako aj uplatňovať práva zo zodpovednosti voči osobám, ktoré spôsobili škodu na právach spotrebiteľov, vyplýva z § 3 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o ochrane spotrebiteľa „). Takto založené združenie sa môže na súde podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania, aby odstránil protiprávny stav, rovnako ako sám spotrebiteľ. Práva spotrebiteľov teda môže združenie chrániť tým, že sám podá návrh na súd proti porušiteľovi práva, môže podľa § 26 ods. 5 O. s. p. zastupovať účastníka na základe plnomocenstva, alebo môže vstúpiť do konania ako vedľajší účastník podľa § 93 ods. 2 O.s.p.

Občiansky súdny poriadok v ust. § 93 ods. 4 výslovne stanovuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Z uvedeného je možné vyvodiť záver, že vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná aj náhrada trov konania, ale len v tých prípadoch, kedy právo na náhradu trov konania vznikne účastníkovi, ktorého v konaní vedľajší účastník podporoval.

Článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky priznáva každému právo na právnu pomoc konaní pred súdmi. Pod pojem „každý“ spadá aj vedľajší účastník konania. Vedľajší účastník nie vylúčený z voľby, akým spôsobom toto základné právo (na právnu pomoc v konaní pred súdmi) uplatní, ale musí počítať s tým, že vo vzťahu k nemu bude súd skúmať, či trovy konania boli účelne vynaložené a či je dôvod na priznanie náhrady trov proti neúspešnému účastníkovi.

Ak je cieľom združení na ochranu spotrebiteľa presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov a právom spotrebiteľa chrániť a presadzovať svoje oprávnené záujmy aj prostredníctvom združení na ochranu spotrebiteľov, musí sa súd, ak sa združenie na ochranu spotrebiteľa zúčastní konania ako zástupca účastníka alebo vedľajší účastník na strane spotrebiteľa zaoberať tým, či takéto trovy boli účelne vynaložené na ochranu oprávnených záujmov spotrebiteľa. Paušálny vstup Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS do všetkých konaní, v ktorých vystupujú ako navrhovatelia týmto združením označené subjekty bez ohľadu na stav konania, vôľu spotrebiteľa a účelnosť úkonov vedľajšieho účastníka, nepovažuje odvolací súd za dôkaz o vôli združenia naplniť cieľ stanovený v paragrafe 2 ods. 1 Stanov I. na H. H. Q. O.. Paušálny vstup tohto združenia do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania, najmä keď sa združenie dalo zastúpiť advokátom, navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv konkrétneho spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia.

Z uvedeného vyplýva, že odporca tohto konania nielen ako spotrebiteľ nepožiadala vedľajšieho účastníka na svoju ochranu v tomto spore a je nutné zdôrazniť, že vedľajší účastník vstúpil do konania ako profesionálna organizácia na ochranu spotrebiteľa z vlastného podnetu, bez toho, aby sa vôbec s odporcom kontaktoval a zároveň splnomocnil právneho zástupcu z radov advokátov, hoci zo samotnej podstaty vedľajšieho účasti vyplýva, že musí byť schopný konať v mene toho, na strane koho do konania vstupuje.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporcu (§ 146 ods. 2 O.s.p.).

Zákonné ustanovenia § 96 ods. 1, 2 O.s.p. rešpektujú žalobcu ako dominus litis. Späťvzatie návrhu na začatie konania je procesný úkon žalobcu voči súdu, ktorým prejavuje vôľu, aby sa ďalej nekonalo a o veci meritórne nerozhodlo. Vo vzťahu k žalobcovi nie je súd oprávnený skúmať, aké dôvody ho viedli k takémuto dispozičným úkonu, keďže v prípade späťvzatia návrhu je povinnosťou súdu skúmať iba to, či má žalovaný vážne dôvody nesúhlasíť so späťvzatím v dôsledku ktorého, v prípade zastavenia konania, by mohol utrieť nejakú ujmu alebo byť ukrátený na svojich právach. Otázkou, či a ktorý účastník konania zaviniť jeho zastavenie, otázku dôvodnosti podaného návrhu na začatie konania môže súd posudzovať čisto z procesného hľadiska a nie podľa hmotného práva, nakoľko by išlo o posúdenie dôvodnosti nároku vo veci samej a i po zastavení konania, by súd ďalej mal skúmať dôvodnosť nároku vo veci samej.

V prípade zastavenia konania z dôvodu späťvzatia návrhu skúma súd iba to, či ku dňu podania návrhu bol tento podaný dôvodne, rozhodujúci je teda stav, ktorý je tu v deň podania návrhu, všeobecne je teda možné uviesť, že aplikácia ust. § 146 ods. 2 veta druhá prichádza do úvahy ako dôsledok správania odporcu po tom, čo bol podaný návrh na začatie konania a toto správanie odporcu bolo dôvodom späťvzatia návrhu. Súd nie je povinný skúmať dôvod späťvzatia návrhu a ak tento nie je zřejmý zo samotného späťvzatia alebo z verbálneho prejavu účastníka konania, o náhrade trov rozhodne podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. Je síce pravdou, že z procesného hľadiska zastavenie konania zaviniť vždy ten účastník, ktorý zobral návrh na začatie konania späť, avšak bez ďalších súvislostí tento výklad by mohol mať za následok absurdné závery pre rozhodnutie o náhrade o trovách konania. Vnútorná pohnúťka navrhovateľa vedúca k späťvzatiu žaloby nezabavuje procesnej zodpovednosti navrhovateľa na zastavení konania. Pokiaľ dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, potom je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách (na strane žalujúcej i žalovanej) a definitívne ju vyriešiť v rámci právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 146 ods. 2 O.s.p. Nie je pritom vylúčené, aby súd súčasne dospel i k záveru, že sú splnené predpoklady na aplikáciu ustanovenia § 150 O.s.p. (nepriзнание náhrady trov konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa). O náhrade trov konania pri späťvzati žaloby (v sporovom konaní) súd preto vždy rozhoduje podľa ustanovenia §146 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 150 O.s.p.

Predpokladom aplikácie ust. § 146 ods. 2 O.s.p. pri rozhodovaní o náhrade trov konania je (okrem iného), dôvodne podaný návrh na začatie konania. V posudzovanej veci sa navrhovateľ návrhom zo dňa 29.12.2011 voči odporcovi domáhal zaplataenia istiny 698,70 eur s príslušenstvom, ako i náhrady trov konania. Navrhovateľ zobral návrh na začatie konania späť v celom rozsahu a navrhol konania zastaviť a preto procesne zastavenie konania zaviniť.

V prípade, ak je zastavenie konania zavinené účastníkom, súd prizná ostatným účastníkom (druhej strane) náhradu trov konania, ktoré v konaní účelne vynaložili na uplatňovanie alebo bránenie svojho práva.

V posudzovanej veci však odporcovi v tomto konaní žiadne trovy nevznikli a po späťvzati návrhu na začatie konania, bolo toto konanie zastavené.

Vzhľadom na to, že vedľajší účastník vystupoval na strane odporcu a k zastaveniu konania došlo z dôvodu zavinenia navrhovateľa, nakoľko tento vzal späť návrh na začatie konania, bol by navrhovateľ povinný uhradiť trovy konania odporcovi a pretože vedľajší účastník zdieľa osud účastníka na strane, ktorého vystupuje, mal by vedľajší účastník právo na náhradu trov konania.

Vedľajší účastník bol zastúpený advokátom a uplatnil si trovy konania, ktoré pozostávali z odmeny za prevzatie a prípravu zastúpenia, vyjadrenie zo dňa 18.08.2012 v zmysle vyhl. č. 655/2004 Z. z. a preto správne prvostupňový súd skúmal, či trovy konania vyčíslené a uplatňované vedľajším účastníkom v prvostupňovom konaní boli účelne vynaložené.

Trovy vynaložené účastníkom konania v spore (a platí to aj pre vedľajšieho účastníka), musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania a ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku, alebo ako v danom prípade, procesná obrana proti takémuto tvrdenému nároku. V tomto konaní nie je možné považovať trovy vynaložené vedľajším účastníkom, presnejšie vyčíslené vedľajším účastníkom za účelné, lebo tieto trovy neboli v príčinnej súvislosti s procesným postojom odporcu, respektíve vedľajšieho účastníka k predmetu konania.

Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc je možné vyvodiť z článku 47 Ústavy Slovenskej republiky a v podstate znamená, že trovy právneho zastúpenia treba možno považovať za účelne vynaložené trovy. Každý má právo na to, aby bol zastúpený advokátom. Trovy potrebné na účelné uplatňovanie alebo obranu práva sa nemôžu posudzovať ako celok a aj keď účastník má právo na náhradu trov konania, pretože mal plný úspech, každý úkon alebo každé platenie trov treba posudzovať samostatne. To platí ako na trovy, ktoré boli označené ako nevyhnutné, i pre trovy právnej pomoci. Nárok na náhradu trov právneho zastúpenia však nemožno priznať, ak sa určité procesné podanie nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, procesne významných skutočností a to platí aj na podania advokáta, ktoré neobsahujú žiadne skutočnosti, vzťahujúce sa na predmet sporu, na skutočnosti, ktoré zostali medzi účastníkmi konania sporné a treba ich dokazovať, a sú významné pre posúdenie veci samej, keď v posudzovanej veci jediným úkonom vedľajšieho účastníka, bolo jeho oznámenie o jeho vstupe do konania a ďalším úkonom vznesenie námietky premlčania a vyčíslenie trov, ktoré mu podľa jeho názoru týmto vstupom do konania vznikli.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa odôvodnenie obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd dospel k záveru, rozhodnutie súdu prvého stupňa, napadnuté vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka je vecne správne, nakoľko navrhovateľ procesne zaviniel zastavenie konania a preto odporcovi vzniklo právo na ich náhradu. Odporcovi však, ako už odvolací súd uviedol vyššie, v konaní žiadne trovy nevznikli a trovy uplatnené vedľajším účastníkom neboli účelne vynaloženými trovami, nakoľko úkony, za ktoré si v konaní uplatnil právo na ich náhradu, neboli nevyhnutné pre úspech vo veci, t. j. vedľajší účastník neposkytol odporcovi žiadne služby, ktorých vykonanie by malo akýkoľvek vplyv na rozhodnutie súdu prvého stupňa.

Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a navrhovateľovi, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný a uplatnil si právo na náhradu trov (§ 151 ods. 1 O.s.p.) priznal odmenu za jeden úkon právnej služby - odvolanie á 30,87 eur, 1 x 9,16 eur, režijný paušál, DPH, spolu v sume 40,03 eur.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.